

(Neformaliojo suaugusiųjų švietimo programos forma)

NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO PROGRAMA

Vaikų, turinčių specialiuosius poreikius, ugdymas

(programos pavadinimas)

2023 m. kovo 9 d.

(programos parengimo data)

PROGRAMOS APRAŠAS	
1. Bendrosios nuostatos	
1.1. Programos aktualumas	<p>Tiek Lietuvoje, tiek ir kitose pasaulio šalyse gyvena vaikai, susiduriantys su intelekto ar fizinių funkcijų sutrikimais, sukeliančiais jų veiklos ribotumą, kuris įvardijamas kaip negalia. Mokslinėje literatūroje galima rasti tokius vaikus su negalia apibūdinančius terminus – vaikai, turintys specialiųjų poreikių, ypatingi vaikai, vaikai su negalia ar neįgalūs vaikai. Specialieji poreikiai – tai žodžių junginys, galintis nuskambėti itin grėsmingai kiekvienai šeimai, atsidūrusiai situacijoje, kai tai paliečia jų vaiką. Tačiau žinios ir supratimas gali prasklaidyti net ir tamsiausius debesis bei įleisti daugiau šviesos į šeimos gyvenimą. Specialūs poreikiai vaikams fiksuojami tada, kai šių vaikų raida skiriasi nuo daugumos vaikų vienu ar keliais tokiais požymiais: jie gali turėti intelekto sutrikimo negalią; mokymosi sunkumų; emocinių ir elgesio sutrikimų; fizinių negalių; klausos ar regos sutrikimų; išsiskirti ypatingais gabumais ar talentu. Daugelis ugdytojų supranta, kad šiandien darbas su ypatingais vaikais kitoks nei prieš kelis dešimtmečius – šiandien specialiųjų poreikių turintys vaikai dalyvauja mokyklos bendruomenės gyvenime ir yra lygiaverčiai jos nariai. Ankstyvas „kitokių“ vaikų ugdymas kartu su visais kitais padeda jiems lengviau integruotis į visuomenę, švietimo sistemą, išvystyti savarankiškumą, o kitiems vaikams tai puiki galimybė išsiugdyti atjautą ir toleranciją. Specialistai teigia, kad ypatingam vaikui pritaikius jo gebėjimus atitinkančią įtraukujį ugdymą, sukūrus atitinkamą, saugią aplinką, jis puikiai gali adaptuotis jį supančioje terpėje.</p>
1.2. Tikslas ir uždaviniai	<p>Tikslas – paruošti teorinių ir praktinių žinių turintį asmenį, gebantį sudaryti sąlygas vaikui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdytis pagal jo gebėjimus ir užtikrinti saugios aplinkos, asmeninių bei socialinių ryšių kokybę.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Atpažinti individualius vaiko raidos ir vaiko su specialiais ugdymo poreikiais ypatumus.2. Atskleisti ugdytojų kompetencijų struktūrą ir jų plėtojimo galimybes ugdant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius vaikus.3. Gebėti įgytas teorines žinias taikyti praktinėje veikloje dirbant su specialiųjų ugdymo (si) poreikių vaikais;4. Taikyti ugdymo įrankius, atitinkančius vaikų, turinčių specialiųjų ugdymo (si) poreikių gebėjimus, įtraukiajame ugdyme.
1.3. Programos trukmė ir apimtis	40 akademiniai valandai, 5 d. d.
1.4. Programos tikslinė (-ės) dalyvių grupė (grupės)	<p>Mokymų programa skirta susipažinti su pedagogų kompetencijų struktūra ir jų plėtojimo galimybėmis ugdant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius vaikus.</p> <p>Suaugusieji asmenys, kurie nori įgyti teorinių žinių apie vaikų, turinčių</p>

	specialiuosius poreikius, ugdymą bei išmokyti šias žinias taikyti praktikoje.			
1.5. Programos dalyvių skaičius	10			
1.6. Minimalūs reikalavimai, norint mokytis pagal programą (jeigu nustatyta)	Netaikoma			
1.6. Programos anotacija	<p>Neformaliojo suaugusiųjų švietimo programa „Vaikų, turinčių specialiuosius poreikius, ugdymas“ patraukli teorijos ir praktikos integracija.</p> <p>Specialiųjų poreikių vaikai – tai mūsų visuomenės dalis, tad svarbu rūpintis jų ugdymu bei įtraukimu į visuomeninį gyvenimą, sudaryti ugdymo sąlygas socialinių įgūdžių formavimui ir harmoningam asmenybės vystymuisi.</p> <p>Programos paskirtis – pateikti dalyviams žinias apie vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, negalių, sutrikimų grupes, užtikrinti kokybišką socialinių ir ugdymo paslaugų prieinamumą įvairiapusių raidos sutrikimą turintiems vaikams.</p> <p>Programos metu dalyviai įgis žinių apie vaikų, turinčių negalių ir įvairių sutrikimų klasifikaciją, specialiųjų vaikų poreikius, užtikrins emocinį ir fizinį saugumą, efektyvius bendravimo būdus, mokės taikyti įtraukiojo ugdymo įrankius ir didinti vaikų ugdymosi pasiekimus.</p> <p>Numatomi rezultatai: šią neformaliojo suaugusiųjų švietimo programą baigęs asmuo gebės suprasti specialiųjų poreikių vaikų poreikius, įvertinti ir pasirinkti tinkamus įtraukiojo ugdymo (si) įrankius, kompetencijas dirbant su specialiųjų poreikių vaikais.</p> <p>Baigę šiuos mokymus dalyviai turės teorinių žinių apie vaikų, turinčių specialiuosius poreikius, ugdymą, gebės šias žinias taikyti praktikoje.</p>			
2. Programoje įgyjamos ar tobulinamos kompetencijos:				
Kompetencija(-os)		Kompetencijos(-jų) pasiekimą nurodantys mokymosi rezultatai		
1. Analizuoti ir atpažinti specialiuosius ugdytinių poreikius ir jų korekcijos galimybes.		1. Žino ugdytinių fizinės, psichinės ir socialinės raidos ypatumus ir išmano vaikų raidos sutrikimus. Išmano teisės aktus, reglamentuojančius ugdytinių specialiųjų poreikių įvertinimą bei specialųjį ugdymą.		
2. Nustatyti vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo tikslus ir uždavinius.		2. Pasirenka tinkamus vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi motyvavimo būdus, ir suteikia pagalbą, atsižvelgus į didaktinius ir psichopedagoginius ugdymo dėsningumus, pedagoginės sąveikos principus. Pasirenka tinkamus vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, motyvavimo būdus.		
3. Bendradarbiauti su ugdytojais užtikrinant ugdytinių specialiųjų poreikių tenkinimą.		3. Sukuria saugią ir palankią ugdomąją aplinką, kuri orientuota į kiekvieno vaiko, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, gebėjimus.		
3. Programos turinys ir metodai				
Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Trumpas dėstomos temos aprašymas	Mokymo(si) metodai	Planuojamos įgyti / patobulinti kompetencijos
1.	Vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, raidos ypatumai.	Mokymų dalyviai sužinos vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, fizinės, psichinės ir socialinės raidos ypatumus	Pamoka	Analizuoti ir atpažinti specialiuosius ugdytinių poreikius ir jų korekcijos galimybes.
2.	Specialiosios pedagoginės ir psichologinės pagalbos ugdytiniui principai.	Mokymų dalyviai išmoks apibūdinti mokymo būdus pagal kiekvieno mokinio poreikius, gebėjimus ir ugdymo sąlygas. Įvertins įprastines ugdymo formas, kada, kiek ir kur reikėtų kitų specialistų pagalbos efektyviau planuojant ugdymo procesus.	Pamoka Diskusija	Nustatyti vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo tikslus ir uždavinius.
3.	Socialinės aplinkos įtaka vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo veiklos efektyvumui.	Mokymų dalyviai išmoks apibūdinti mokymų metodų ar aplinkos veiksnių pritaikymą pagal kiekvieno vaiko, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, poreikius.	Pamoka Minčių lietus	Bendradarbiauti su ugdytojais užtikrinant ugdytinių specialiųjų poreikių tenkinimą.

4.	Efektyvus bendravimas ir bendradarbiavimas su vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, tėvais/globėjais be konfliktų.	Mokymų dalyviai sužinos, kaip reaguoti į pyktį, praktiškai sukurti santykių schemą.	Pamoka Grupinis darbas Refleksija	Bendradarbiauti su ugdytojais užtikrinant ugdytinių specialiųjų poreikių tenkinimą.
5.	Įtraukiojo ugdymo įrankių taikymas siekiant išsiaiškinti įtraukties procesą.	Mokymų dalyviai išmoks apibūdinti įtraukiojo ugdymo (si) įrankius, strategijas. Sužinos, kaip padėti visiems mokiniams kartu aktyviai dalyvauti ugdymo procese ir siekti individualios pažangos didinant vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimus.	Pamoka Grupinis darbas Refleksija	Nustatyti vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo tikslus ir uždavinius.

4. Programos planas

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Skiriama valandų		
		Iš viso	Teoriniam mokymui	Praktiniam mokymui
1.	Vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, raidos ypatumai	8	2.4	5.6
2.	Specialiosios pedagoginės ir psichologinės pagalbos vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, principai	8	2.4	5.6
3.	Socialinės aplinkos įtaka vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo veiklos efektyvumui gerinti	8	2.4	5.6
4.	Efektyvus bendravimas ir bendradarbiavimas su vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, tėvais/globėjais be konfliktų;	8	2.4	5.6
5.	Įtraukiojo ugdymo įrankių taikymas siekiant išsiaiškinti įtraukties procesą.	8	2.4	5.6
Iš viso		40	12	28

5. Įgytos/patobulintos kompetencijos atitiktis atitinkamame profesiniame standarte nustatytai (-oms) atitinkamos kvalifikacijos kompetencijai (-oms) (jei atitinkamas profesinis standartas yra patvirtintas)

Mokymų metu įgytos/patobulintos kompetencijos atitinka Švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos profesinio standarto pedagogo padėjėjo, LTSK V kvalifikacijos apraše apibrėžtas kompetencijas:
 2.1. Padėti mokiniui pasiekti mokymosi rezultatus, bendradarbiaujant su pedagogu.
 2.2. Parengti ir (ar) pritaikyti mokiniams tinkamą ugdymui skirtą aplinką pagal pedagogo nurodymus.

6. Pasirengimas vykdyti neformalųjį suaugusiųjų švietimą, mokymui reikalingos priemonės

6.1. Reikalavimai, keliami mokytojams (dėstytojams) (nurodyti, jei taikoma):

1.	Išsilavinimas	Programą gali vesti mokytojas, turintis: 1) Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir kvalifikaciją; 2) aukštąjį, aukštesnįjį (specialųjį vidurinį, įgytą iki 1995 metų) išsilavinimą turintis pedagogo kvalifikaciją.
2.	Darbo patirtis	2 metai.
3.	Kita	Netaikoma

6.2. Detalus mokymui reikalingų materialinių ir metodinių išteklių, atitinkančių numatomą mokyti dalyvių skaičių bei programos tikslus ir uždavinius, aprašymas.		
Eil. Nr.	Mokymui reikalingi materialiniai ir metodiniai ištekliai, naudojami mokymo procese (nurodyti, jei taikoma)	
1.	Mokymo patalpų aprūpinimo aprašymas	Klasė ar kita mokymui(si) pritaikyta patalpa su techninėmis priemonėmis (kompiuteriu, vaizdo projektoriumi) mokymo(si) medžiagai pateikti
2.	Įranga	Techninės priemonės mokymo(si) medžiagai iliustruoti, vizualizuoti, pristatyti (kompiuteris, vaizdo projektorius, rašymo lenta, ir kt.)
3.	Literatūra	1. Mažylienė, A., Gutauskienė, R., Tumelienė, R. ir kt. (2011). Inkluzinis ugdymas ir komandinė pagalba mokiniui. Metodinės rekomendacijos mokytojams ir švietimo teikėjams. Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras 2. Kielaitė, R. (2013). Kartu įveikime mokymosi sunkumus. Metodinės rekomendacijos mokytojams, dirbantiems bendrojo lavinimo mokyklose su specialiųjų poreikių turinčiais mokiniais. 3. Ališauskas A., Ališauskienė S, Gerulaitis D., Melienė R., Miltenienė L. (2010). Specialiųjų poreikių asmenų ugdymo(si) formų įvairovės tyrimas. 4. Baraldsnės D., Vaškienė A. (2013). Socialinio pedagogo iššūkiai organizuojant ir teikiant socialinę pedagoginę pagalbą mokiniams mokykloje. Tiltai. Nr. 1, p. 199-210. 5. Įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo ikimokyklinio ugdymo įstaigose rekomendacijos Klaipėdos pedagoginė psichologinė tarnyba 2021 m. Teisės aktai, reglamentuojantys specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, reikalavimus.
4.	Kitos priemonės	Rašymo priemonės (rašikliai, bloknetai ir kt.).
6.3. Teorinio ir praktinio mokymo organizavimo vietos (-ų) adresas (-ai)		Klaipėdos Ernesto Galvanausko profesinio mokymo centras, Taikos pr. 67, Klaipėda 94112

Programos rengėjas

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras

Programa parengta įgyvendinant projektą „Suaugusiųjų švietimo sistemos plėtra suteikiant besimokantiems asmenims bendrąsias ir pagrindines kompetencijas“ Nr. 09.4.2-ESFA-V-715-01-0002.